



Vlaams
Parlement

stuk **2290** (2013-2014) – Nr. 4
ingediend op 6 februari 2014 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

betreffende maatregelen
voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Amendementen

Stukken in het dossier:

- 2290** (2013-2014) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen
– Nr. 3: Verslag over hoorzitting

verzendcode: OND

AMENDEMENT Nr. 27

voorgesteld door de dames Marleen Vanderpoorten en Irina De Knop, de heer Jo De Ro en mevrouw Elisabeth Meuleman

Artikel II.11**Dit artikel vervangen door wat volgt:**

“Art. II.11. Artikel 37undecies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 37undecies. §1. Het recht op inschrijving, vermeld in artikel 37bis, §1, geldt onverkort voor leerlingen die het gemeenschappelijk curriculum kunnen volgen met toepassing van gepaste maatregelen, zoals remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen, die proportioneel zijn. Leerlingen voor wie deze aanpassingen worden toegepast, blijven in aanmerking komen voor de gewone studiebekrachtiging toegekend door de klassenraad.

§2. Het recht op inschrijving, vermeld in artikel 37bis, §1, geldt in principe voor leerlingen die beschikken over een verslag als vermeld in artikel 15. De school neemt ondersteunende maatregelen of verricht redelijke aanpassingen die nodig zijn om de effectieve participatie van de leerling aan het onderwijs te vergemakkelijken en zijn inclusie te bewerkstelligen. Leerlingen voor wie deze maatregelen worden genomen of deze aanpassingen worden verricht, blijven in aanmerking komen voor de gewone studiebekrachtiging toegekend door de klassenraad.

§3. Leerlingen vermeld in paragraaf 2 kunnen onder ontbindende voorwaarde ingeschreven worden en kunnen slechts door een schoolbestuur van een school voor gewoon (basis)onderwijs worden geweigerd indien de maatregelen of de aanpassingen waarvan sprake in paragraaf 2 disproportioneel zijn.

Het schoolbestuur beslist tot een gemotiveerde weigering na overleg met de ouders, de personeelsleden van het schoolteam en het centrum voor leerlingenbegeleiding dat de school begeleidt en motiveert waarom de gevraagde aanpassingen disproportioneel zijn.

Er wordt daarbij rekening gehouden met volgende elementen:

- 1° de verwachtingen van de ouders ten aanzien van het kind en ten aanzien van de personeelsleden van het schoolteam die bij de leerling betrokken zijn en de concrete en de te verwachten ondersteuningsnoden van de leerling op het vlak van leergebieden, sociaal functioneren, communicatie en mobiliteit voor de inschatting van de noodzakelijke aanpassingen;*
- 2° de beschikbare ondersteunende maatregelen binnen én buiten het onderwijs voor de inschatting van de (dis)proportionaliteit.*

§4. Wanneer tijdens de schoolloopbaan de nood aan aanpassingen voor een leerling wijzigt en de vastgestelde onderwijsbehoeften van die aard zijn dat voor de leerling een verslag, als vermeld in artikel 15, nodig is, organiseert de school een overleg met de klassenraad, de ouders en het CLB en beslist op basis daarvan en nadat het verslag werd afgeleverd, om de leerling op vraag van de ouders studievoortgang te laten maken op basis van een individueel aangepast curriculum of om de inschrijving van de leerling voor het daaropvolgende schooljaar te ontbinden.”.

VERANTWOORDING

In navolging van de aanbevelingen van Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap (GRIP) wordt door dit amendement duidelijkheid geboden over het inschrijvingsrecht voor leerlingen die het gemeenschappelijk curriculum niet volgen.

De redenering van het ontwerp van decreet wordt door dit amendement omgedraaid: elke leerling die beschikt over een verslag, heeft recht op inclusief onderwijs op basis van een afweging van redelijke aanpassingen. Dit betekent dan ook dat een inschrijving enkel kan geweigerd worden indien de disproportionaliteit van de nodige aanpassingen bewezen wordt.

Het is immers belangrijk dat in deze context en omwille van de rechtszekerheid de actie van de school wel degelijk als een weigering wordt benoemd, en eveneens dat de school formeel (dus op papier) moet aantonen dat de redelijke aanpassingen disproportioneel zijn.

In dit amendement wordt bij de motivatie van een weigering ook een breder perspectief dan enkel de ‘objectieve ondersteuningsnoden’ meegenomen, bijvoorbeeld ‘de verwachtingen van de ouders’. Dit is belangrijk, want de school is geen ‘eiland’ in de maatschappij; inclusief onderwijs maakt deel uit van een breder ‘inclusief leven’.

Een inschrijving onder ontbindende voorwaarde wordt als mogelijkheid ingeschreven en niet langer als automatisme.

Kortom, dit amendement heeft tot doel:

- meer rechtszekerheid te bieden voor het aspect inschrijvingsrecht voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoefte;
- meer duidelijkheid te creëren;
- meer aan te sluiten bij de doelstellingen van artikel 24 van het VN-verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap;
- echt inclusief onderwijs meer kansen te geven.



AMENDEMENT Nr. 28

voorgesteld door de dames Marleen Vanderpoorten en Irina De Knop, de heer Jo De Ro en mevrouw Elisabeth Meuleman

Artikel III.6

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Art. III.6. Artikel 110/11 van de Codex Secundair Onderwijs, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 110/11. §1. Het recht op inschrijving, vermeld in artikel 110/1, §1, geldt onverkort voor leerlingen die een gemeenschappelijk curriculum kunnen volgen met toepassing van gepaste maatregelen, zoals remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen, die proportioneel zijn. Leerlingen voor wie deze aanpassingen worden toegepast, blijven in aanmerking komen voor de gewone studiebekrachtiging toegekend door de klassenraad.

§2. Het recht op inschrijving, vermeld in artikel 110/1, §1, geldt in principe voor leerlingen die beschikken over een verslag als vermeld in artikel 294. De school neemt ondersteunende maatregelen of verricht redelijke aanpassingen die nodig zijn om de effectieve participatie van de leerling aan het onderwijs te vergemakkelijken en zijn inclusie te bewerkstelligen. Leerlingen voor wie deze maatregelen worden genomen of deze aanpassingen worden verricht, blijven in aanmerking komen voor de gewone studiebekrachtiging toegekend door de klassenraad.

§3. Leerlingen vermeld in paragraaf 2 kunnen onder ontbindende voorwaarde ingeschreven worden en kunnen slechts door een schoolbestuur van een school voor gewoon onderwijs worden geweigerd indien de maatregelen of de aanpassingen waarvan sprake in paragraaf 2 disproportioneel zijn.

Het schoolbestuur beslist tot een gemotiveerde weigering na overleg met de ouders, de personeelsleden van het schoolteam en het centrum voor leerlingenbegeleiding dat de school begeleidt en motiveert waarom de gevraagde aanpassingen disproportioneel zijn.

Er wordt daarbij rekening gehouden met volgende elementen:

- 1° *de verwachtingen van de ouders ten aanzien van het kind en ten aanzien van de personeelsleden van het schoolteam die bij de leerling betrokken zijn en de concrete en de te verwachten ondersteuningsnoden van de leerling op het vlak van leergebieden, sociaal functioneren, communicatie en mobiliteit voor de inschatting van de noodzakelijke aanpassingen;*
- 2° *de beschikbare ondersteunende maatregelen binnen én buiten het onderwijs voor de inschatting van de (dis)proportionaliteit.*

§4. Wanneer tijdens de schoolloopbaan de nood aan aanpassingen voor een leerling wijzigt en de vastgestelde onderwijsbehoeften van die aard zijn dat voor de leerling een verslag als vermeld in artikel 294 nodig is, organiseert de school een overleg met de klassenraad, de ouders en het centrum voor leerlingenbegeleiding en beslist op basis daarvan en nadat het verslag werd afgeleverd, om de leerling op vraag van de ouders studievoortgang te laten maken op basis van een individueel aangepast curriculum of om de inschrijving van de leerling voor het daaropvolgende schooljaar te ontbinden.”.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 27.



AMENDEMENT Nr. 29

voorgesteld door de dames Fatma Pehlivan en Kathleen Helsen, de heren Jos De Meyer en Kris Van Dijck en de dames Vera Celis en Sabine Poleyn

Hoofdstuk V/1 (nieuw)

Een hoofdstuk V/1, dat bestaat uit een artikel V/1.1 tot een artikel V/1.3, invoegen, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk V/1. Ondersteuning in scholen en competentieontwikkeling van personeelsleden

Art. V/1.1. §1. De Vlaamse Regering voorziet voor de periode van 1 september 2013 tot en met 31 december 2013 in een extra begeleidingskorps van 103 voltijdse betrekkingen voor de ondersteuning van leerkrachten in de scholen voor gewoon en buitengewoon basisonderwijs en secundair onderwijs.

De Vlaamse Regering verleent daartoe een verlof wegens bijzondere opdracht aan personeelsleden tewerkgesteld in het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap of in de instellingen en de centra van het gesubsidieerd onderwijs.

Het extra begeleidingskorps van 103 voltijdse betrekkingen neemt de volgende opdrachten op:

- 1° *de ondersteuning in de scholen van het buitengewoon basisonderwijs en secundair onderwijs bij de verbreding en verdieping van hun aanbod voor jongeren met autismespectrumstoornissen;*
- 2° *de ondersteuning van scholen van het buitengewoon basisonderwijs en secundair onderwijs bij de programmatie van type 9;*
- 3° *de uitbouw van een globaal professionaliseringstraject en -structuur voor leerkrachten van het gewoon basisonderwijs en secundair onderwijs inzake het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften;*
- 4° *de uitbouw van een tweedelijnsinclusienetwerk.*

De verdeling van de voltijdse betrekkingen gebeurt als volgt: 12 voltijdse betrekkingen voor het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, 7 voltijdse betrekkingen voor het gesubsidieerd officieel onderwijs, 40 voltijdse betrekkingen voor het gesubsidieerd vrij onderwijs en 44 voltijdse betrekkingen die netoverstijgend worden ingezet.

De 44 voltijdse betrekkingen die netoverstijgend worden ingezet, worden aangewend voor de uitvoering van de opdrachten 3° en 4°.

§2. Vanaf 1 januari 2014 voorziet de Vlaamse Regering in ondersteuning in de scholen en in de competentieontwikkeling van de personeelsleden in het kader van het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften door de 103 voltijdse betrekkingen als vermeld in paragraaf 1, om te zetten in een daarmee overeenstemmend budget dat deel uitmaakt van de totale subsidiëring die vanaf 1 januari 2014 aan de vzw Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten toegekend wordt. Het budget vermeld in deze paragraaf dient ingezet te worden voor het speerpunt 1 'Zorgbreed en kansrijk onderwijs' vermeld in artikel 25, 2°, a), van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, gewijzigd door het decreet van 20 december 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2014 en meer specifiek voor de volgende opdrachten:

- 1° de ondersteuning in de scholen van het buitengewoon onderwijs bij de verbreding en verdieping van hun aanbod voor jongeren met autismespectrumstoornissen;*
- 2° de ondersteuning van scholen van het buitengewoon onderwijs bij de programmatie van type 9;*
- 3° de ondersteuning van scholen van het buitengewoon onderwijs bij de uitbouw van het type basisaanbod;*
- 4° de uitbouw van een globaal professionaliseringstraject en -structuur voor de ondersteuning in de scholen van personeelsleden van het gewoon basisonderwijs en het gewoon secundair onderwijs inzake het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften;*
- 5° de uitbouw van een tweedelijsinclusienetwerk.*

De invulling van deze opdrachten wordt verder geconcretiseerd in de kaderovereenkomst vermeld in artikel 25, punt 3°, en in het jaarlijkse actieplan vermeld in artikel 26 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, zoals gewijzigd door het decreet van 20 december 2013 houdende de begeleiding van de begroting 2014.

§3. De Vlaamse Regering voorziet vanaf 1 september 2013 in een extra begeleidingskorps van 4 voltijdse betrekkingen voor de ontwikkeling en de ondersteuning van de implementatie van handelingsgerichte diagnostische protocollen en ICF in de centra voor leerlingenbegeleiding.

De Vlaamse Regering verleent daartoe een verlof wegens bijzondere opdracht aan personeelsleden tewerkgesteld in het gemeenschapsonderwijs of in de instellingen en de centra van het gesubsidieerd onderwijs.

§4. De Vlaamse Regering voorziet vanaf 1 september 2013 in een extra begeleidingskorps voor het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers van 2 voltijdse betrekkingen voor de opdrachten als vermeld in §2, tweede lid, 1° tot 5°. Deze personeelsleden kunnen voor de uitvoering van hun opdracht samenwerken met de personeelsleden aangesteld in toepassing van paragraaf 2.

De Vlaamse Regering verleent daartoe aan deze personeelsleden een verlof wegens bijzondere opdracht.

§5. De Vlaamse Regering sluit met betrekking tot de opdrachten beschreven in paragraaf 3 een convenant af met het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, de representatieve verenigingen van inrichtende machten en de vrije CLB-koepel waarin minimaal de doelstellingen, de uitvoeringsvoorwaarden en de te verwachten resultaten bepaald zullen worden. Met

betrekking tot de opdrachten beschreven in paragraaf 4 sluit de Vlaamse Regering een convenant af met het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers.

Art. VI.1.2. Artikel XI.2. van het decreet van 19 juli 2013 betreffende het onderwijs XXIII wordt opgeheven.

Art. VI.1.3. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.”.

VERANTWOORDING

In Onderwijsdecreet XXIII van 19 juli 2013 werd een hoofdstuk opgenomen dat voor het schooljaar 2013-2014 de begeleiding van de professionalisering voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften regelde in het kader van het ontwerp van decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften dat toen in voorbereiding was.

De sociale partners beschouwen de ondersteuning in scholen en de competentieontwikkeling van personeelsleden als een noodzakelijke voorwaarde voor een hervorming van het onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (zie Vlor-advies van 28 november 2013 over de beleidsbrief Onderwijs 2013-2014).

We voegen daarom een apart hoofdstuk ‘Ondersteuning in scholen en competentieontwikkeling van personeelsleden’ toe aan het M-decreet dat de contouren vastlegt voor een structurele regeling van de professionalisering door het hoofdstuk uit Onderwijsdecreet XXIII te herschrijven.

Dit hoofdstuk kadert ook in de wijzigingen die door het decreet van 20 december 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2014 aangebracht zijn in het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en die betrekking hebben op de nieuwe manier van financiering van de vzw Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten (SNPB).

In de periode van 1 september 2013 tot 31 december 2013 werd aan de betrokken personeelsleden een verlof wegens bijzondere opdracht toegestaan (zie paragraaf 1). Om toe te laten naast personeelsleden uit het onderwijs ook andere mensen met expertise aan te trekken en ook in werkmiddelen te voorzien, worden vanaf 1 januari 2014, 103 van de 109 voltijdse betrekkingen omgezet naar een daarmee overeenstemmend budget dat deel uitmaakt van de totale subsidiëring die vanaf 1 januari 2014 aan de vzw Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten via een subsidiebesluit wordt toegekend (zie paragraaf 2).

Met de vzw SNPB wordt door de Vlaamse Regering een kaderovereenkomst afgesloten zoals vermeld in artikel 25, punt 3°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs waarin de strategische en operationele doelstellingen worden geconcretiseerd.

De subsidie wordt maar toegekend als de minister bevoegd voor onderwijs zijn goedkeuring geeft aan volgende documenten:

- jaarlijks een actieplan wordt opgesteld waarin per speerpunt (onderhavige middelen ressorteren onder speerpunt 1 ‘zorgbreed en kansrijk onderwijs’) de verdeling van de subsidie-enveloppe over de verschillende projecten en de planning van de projecten verduidelijkt wordt;
- jaarlijks een activiteitenverslag opgedeeld per speerpunt, en een financieel rapport wordt opgesteld.

De aanstelling van personeelsleden op het budget kan als volgt gebeuren:

- 1° hetzij door middel van een verlof wegens opdracht in het belang van het onderwijs, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, respectievelijk het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding;
- 2° hetzij door middel van een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur in de zin van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;
- 3° hetzij door middel van een samenwerkingsovereenkomst zoals bepaald in artikel 95 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

In deze omzetting worden twee voltijdse betrekkingen voor het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers niet meegenomen. Dit blijven verlopen wegens bijzondere opdracht (zie paragraaf 4). Hetzelfde geldt voor de voltijdse betrekkingen die voorzien worden voor ontwikkeling en implementatie van de handelingsgerichte diagnostische protocollen ontwikkeld in het kader van het project PRODIA (zie paragraaf 3). Hiervoor zullen convenanten afgesloten worden.

Aangezien de ondersteuning in scholen en de competentieontwikkeling van personeelsleden al van start is gegaan vanaf 1 september 2013, blijft dit ook de ingangsdatum voor dit hoofdstuk.

Doordat de mogelijkheid gecreëerd is om met het omgezette budget nu ook personeelsleden met een hogere kwalificatie dan voorheen aan te trekken enerzijds en ook voor werkingsmiddelen te gebruiken anderzijds, kunnen er een aantal voltijdequivalenten (vte) minder dan oorspronkelijk voor het schooljaar 2013-2014 voorzien was, aangeworven worden.

Deze middelen staan echter niet los van andere initiatieven met betrekking tot de competentieontwikkeling van het onderwijspersoneel in het kader van de uitrol van voorliggend ontwerp van decreet.

Zo zal bij de bespreking van het ontwerp van Onderwijsdecreet XXIV een amendement ingediend worden om wijzigingen aan te brengen aan de opdrachten van de pedagogische begeleidingsdiensten, zoals bepaald in artikel 15, §1, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. Op deze wijze worden 470 vte mee ingezet voor de uitrol van voorliggend decreet.

Ondersteuning in scholen en competentieontwikkeling van personeelsleden in het kader van dit decreet zal in mei 2014 als enige beleidsprioriteit in het kader van de nascholing op initiatief van de overheid weerhouden worden. In het licht van de monitoring van de implementatie van dit decreet én de vastgestelde noden, zal de nascholing op initiatief van de overheid, indien nodig, aangepast worden.

Tot slot hebben de scholen ook de mogelijkheid om de volgende jaren hun nascholingsmiddelen in te zetten, als blijkt dat er specifieke noden zijn bij de uitrol van voorliggend decreet. De behoefteanalyse ter zake is van cruciaal belang, evenals het overleg over het nascholingsplan met de representatieve vakorganisaties.

■